
Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD)

De Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) is een richtlijn waarin staat dat steeds meer bedrijven vanaf 2024 verplicht worden te rapporteren over hun impact op de mens en op het klimaat. De richtlijn is bedoeld om voor meer transparantie over en betere kwaliteit van duurzaamheidsinformatie te zorgen. Lees op deze pagina wat de CSRD betekent voor het accountantsberoep, en hoe je hier als accountant mee aan de slag kunt.

→ [Achtergrondinformatie over duurzaamheidsverslaggeving](#)

Wat is de CSRD-richtlijn?

De Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) is een EU-richtlijn die voorschrijft dat grote ondernemingen verplicht worden in hun bestuursverslag te rapporteren over hun impact op milieu-aspecten en HR- en sociale aspecten, oftewel mens en milieu. Ook zullen grote ondernemingen moeten rapporteren of er duurzaamheidsaspecten zijn die een significante impact kunnen hebben op de waarde van de onderneming. Daarnaast zal ook gerapporteerd moeten worden over governance, waaronder verantwoordelijk ondernemingsbestuur en verantwoordelijkheid in de keten.

De Europese Unie heeft de richtlijn in april 2021 gepubliceerd, en er is in november 2022 in het Europees Parlement ingestemd met het wetsvoorstel. De richtlijn is bedoeld om, zowel voor investeerders als voor andere partijen, meer transparantie over de duurzaamheidsprestaties van organisaties te creëren. Ook voor organisaties die al rapporteren over duurzaamheidsprestaties kan de kwaliteit en relevantie van duurzaamheidsinformatie verbeteren door de CSRD.

Bij de rapportage in het bestuursverslag zal assurance moeten worden verstrekt met een beperkte mate van zekerheid. Deze assurance kan worden verstrekt door een accountant of door een onafhankelijk assurance service provider.

Wat betekent de CSRD voor jaarverslaggeving?

Met de richtlijn CSRD verplicht de EU grote bedrijven in Nederland om over hun duurzaamheidsprestaties te rapporteren in het jaarverslag. Afhankelijk van de grootte van een organisatie geldt deze eis vanaf boekjaar 2024 (grote ondernemingen die nu al verplicht rapporteren op basis van het Besluit Bekendmaking Niet-Financiële informatie), boekjaar 2025 (alle grote ondernemingen), boekjaar 2026 (beursgenoteerde mkb-ondernemingen) of boekjaar 2027 (niet-EU ondernemingen met > € 150 miljoen euro).

De CSRD zal voor alle grote ondernemingen in Nederland leiden tot een ingrijpende wijziging in de bedrijfsvoering. Duurzaamheid zal worden geïntegreerd in alle aspecten van de bedrijfsvoering, zoals governance, strategie, risicomanagement, interne controle-omgeving en de interne en externe verslaggeving.

Voor veel ondernemingen betekent dit dat zij een duurzaamheidsstrategie zullen moeten opstellen of updaten en op basis daarvan de processen en systemen in te richten om de duurzaamheidsdoelstellingen te kunnen behalen. Aangezien er in het jaarverslag over gerapporteerd moet worden, betekent dat tevens dat de onderneming hiervoor de juiste data zal moeten verzamelen en de kwaliteit van die data te borgen.

Wat zijn de ESRS (European Sustainability Reporting Standards)?

De CSRD verplicht om als verslaggevingsstelsel de European Sustainability Reporting Standards te gebruiken bij de duurzaamheidsrapportage. De ESRS zijn door de European Financial Reporting Advisory Group (hierna EFRAG) opgesteld en zijn tot 8 augustus 2022 in consultatie geweest. In november 2022 zal naar verwachting de aangepaste set standaarden worden gepubliceerd die gebruikt zullen worden voor de goedkeuring van de ESRS door het Europees Parlement in het voorjaar van 2023.

De ESRS benoemen in concept de volgende duurzaamheidsonderwerpen om over te rapporteren:

Milieu	Sociaal	Governance
Klimaatverandering	Eigen werknemers	Governance, risicomanagement en interne beheersing
Vervuiling	Arbeiders in de keten	Business conduct / zakelijk gedrag
Water en mariene bronnen	Invloed op gemeenschappen	
Biodiversiteit	Klanten en eindgebruikers	
Materiaalgebruik en circulaire economie		

Download de concept-standaarden:

» [ESRS 1](#)

» [ESRS 2](#)

Wat betekent de CSRD voor accountants?

Accountants kunnen in verschillende rollen te maken krijgen met de CSRD en daar een bijdrage aan leveren. De belangrijkste gevolgen van CSRD voor accountants zijn de volgende:

Rol	Effect CSRD
Accountant in business & management	Vanuit de eigen rol bijdragen om te zorgen dat (grote) ondernemingen klaar zijn om te rapporteren over hun duurzaamheidsprestaties
Interne accountants	Voor interne accountants zal het duurzaamheidsbeleid, duurzaamheidsprestaties en duurzaamheidsrapportage onderdeel worden van het internal audit proces.
Openbaar accountants	Openbaar accountants kunnen daarnaast hun klanten voorbereiden op de komst van de CSRD, de gevolgen daarvan voor hen. Daarnaast zullen openbaar accountants ook ESG assurance moeten gaan uitvoeren vanaf verslagjaar 2024.
MKB-accountants	Het mkb heeft niet gelijk een rapportageplicht, maar de verwachting is dat ook aan mkb-ondernemingen steeds vaker informatie over duurzaamheidsprestaties zullen worden gevraagd, zoals bij een financieringsaanvraag of een offertetraject. Daarnaast leidt de toenemende hoeveelheid aan regelgeving ten aanzien van verduurzaming tot specifieke vragen van klanten over de optimale manier om die verduurzaming als organisatie vorm te geven. De MKB-accountant kan daarbij een aanjager en steunpilaar zijn voor de ondernemer.
Overheids-accountants	In de publieke sector is de vraag of de ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheidsverslaggeving voor grote ondernemingen zal worden doorvertaald naar de verantwoordingen van publieke sector ondernemingen en is het daarom soms ver van het bed. Tegelijkertijd geldt voor overheidsaccountants dat verslag leggen over duurzaamheidsprestaties ook in de publieke sector belangrijk is. De accountant kan daarbij het gesprek over duurzaamheidsprestaties en -rapportage starten en blijvend agenderen.

Lees meer

[🔗 Bekijk het voorstel voor de CSRD Richtlijn](#)

[🔗 Bekijk het gewijzigde voorstel voor de CSRD Richtlijn \(voorlopig goedgekeurd in de Europese Triloog\) \(pdf\)](#)

[🔗 Bekijk de concept-ESRS standaarden \(zoals geconsulteerd door EFRAG\)](#)